

บทที่ 1

บทนำ

คะน้า (*Brassica oleracea*) จัดอยู่ในตระกูลกะหล่ำ (Cruciferae) มีถิ่นกำเนิดอยู่ในทวีปเอเชีย และได้รับความนิยมปลูกมากในเขตเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น จีน ไต้หวัน ฮองกง มาเลเซีย และไทย คะน้าเป็นผักใบยอดนิยมนิยมที่มีปริมาณการบริโภคต่อปีสูงเป็นอันดับต้นๆ เมื่อเทียบกับผักชนิดอื่นๆ ที่ปลูกเป็นการค้าในประเทศไทย เนื่องจากเป็นผักที่หาซื้อได้ง่ายมีขายตามท้องตลาด คะน้าเป็นผักสีเขียวที่อุดมไปด้วยวิตามินและแร่ธาตุที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย เช่น วิตามินซี เหล็ก แคลเซียม โดยเฉพาะสารเบต้า-แคโรทีน สารดังกล่าวเป็นสารอนุมูลอิสระที่ช่วยยับยั้งการเกิดมะเร็งต่างๆ และยังสร้างภูมิคุ้มกันให้กับร่างกายได้เป็นอย่างดี คะน้าจัดเป็นผักที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าผักชนิดอื่น เพราะนอกจากจะใช้บริโภคภายในประเทศแล้วยังสามารถส่งออกในรูปของผักสดอีกด้วย (วรรณภา, 2548)

คะน้าจัดเป็นพืชผักอายุ 2 ปี แต่นิยมปลูกเป็นพืชปีเดียว สำหรับพันธุ์ของคะน้าที่นิยมปลูกเป็นการค้าในปัจจุบัน ได้แก่ พันธุ์บางบัวทอง 35, พันธุ์ปทุม 35, พันธุ์ไอรিস 012 เป็นต้น สถิติการปลูกคะน้าของประเทศไทยในปี 2545/46 มีพื้นที่ปลูก 115,320 ไร่ ปริมาณผลผลิต 183,490 ตัน (วรรณภา, 2548) ถึงแม้จะมีการปลูกคะน้าในปริมาณที่มาก แต่ทั้งนี้การปลูกคะน้ายังประสบปัญหาการเข้าทำลายของโรคอันเกิดจากโรคใบจุด ที่เกิดจากเชื้อรา *Alternaria brassicicola* และ *A. brassicae* ซึ่งโรคดังกล่าวเกิดได้ในทุกระยะการเจริญเติบโต พบได้เกือบทุกฤดูปลูก (จุมพล และอรพรรณ, 2544) และเป็นโรคสำคัญในการผลิตเมล็ดพันธุ์ด้วย (สกุลศักดิ์, 2540) ในการควบคุมโรคดังกล่าวเกษตรกรมักใช้สารเคมีสังเคราะห์ เช่น ไอโพรไดโอน หรือออร์ฟรัล อัตรา 20 – 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร และแมนโคเซบ (Dithane M-45) อัตรา 30 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ใช้เมื่อเริ่มมีการระบาดของโรคในแปลงปลูก หากมีการใช้อย่างต่อเนื่องอาจมีผลตกค้างจากสารพิษในผัก (อรพรรณ และจุมพล, 2531) เนื่องจากมีการสลายตัวช้า ทำให้เกิดอันตรายต่อเกษตรกรผู้ใช้และผู้บริโภคผัก นอกจากนี้เมื่อใช้เป็นเวลานานเชื้อราจะสร้างความต้านทานต่อสารเคมี (พัฒนา, 2539) จึงต้องใช้ในปริมาณที่มากขึ้นในการผลิตพืชในครั้งต่อไปและส่งผลกระทบต่อเนื่องมาถึงการมีสารพิษตกค้างเกินมาตรฐานข้อกำหนด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์สารชีวภาพกำจัดเชื้อราจากตะไคร้ดินเพื่อควบคุมเชื้อรา *Alternaria* sp.
2. เพื่อทราบผลของสารชีวภาพกำจัดเชื้อราจากตะไคร้ดินที่มีต่อสรีรวิทยา การเจริญเติบโตและผลผลิตของกะน้าในระดับแปลงปลูก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved